

Greek — 2025

Accessible Heritage Experiences for Audience Development

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

Σύνοψη Εκπαιδευτικού Προγράμματος

Co-funded by
the European Union

Σκοπός

Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων

Το πρόγραμμα AHEAD αποτελεί έναν πρόγραμμα ανάπτυξης ικανοτήτων που έχει ως στόχο να ενδυναμώσει οργανισμούς πολιτιστικής κληρονομιάς, ώστε να σχεδιάζουν εμπειρίες για το κοινό που είναι **προσβάσιμες, συμμετοχικές και βιώσιμες**. Το AHEAD συνδυάζει διαδικτυακά σεμινάρια με **διαζώσης εργαστήρια συν-δημιουργίας (Labs)**, ακολουθώντας μια πορεία από τις βασικές έννοιες έως τη δημιουργία και δοκιμή πρωτοτύπων σε πραγματικούς χώρους πολιτισμού.

Το πρόγραμμα βοηθά τους φορείς να ευθυγραμμίσουν την αποστολή τους, να ενισχύσουν τη δημόσια αξία τους και να συνδέσουν τις καθημερινές τους πρακτικές με τη συμμετοχή του κοινού, ενώ ταυτόχρονα ενδυναμώνουν τις ομάδες τους να δουλεύουν συνεργατικά με τις κοινότητες.

Το AHEAD απαντά σε μια **συγκεκριμένη ανάγκη** του χώρου της πολιτιστικής κληρονομιάς: πολλοί οργανισμοί θέλουν να προσεγγίσουν πιο ποικιλόμορφα κοινά και να συν-δημιουργήσουν μαζί τους σχετικές δράσεις, **αλλά δεν διαθέτουν ένα κοινό πλαίσιο, μια κοινή γλώσσα και έτοιμα εργαλεία** για να το κάνουν συστηματικά.

Το AHEAD καλύπτει αυτό το κενό προσφέροντας μια ξεκάθαρη και συνεκτική διαδρομή μάθησης, που βασίζεται σε κοινό πλαίσιο, απλά εργαλεία και κουλτούρα ψυχολογικής ασφάλειας και αμοιβαίας υποστήριξης.

Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Μέσα από το πρόγραμμα **AHEAD**, οι συμμετέχοντες καλλιεργούν ικανότητες **ουσιαστικής, υπεύθυνης σχέσης με το κοινό** και **ανθρωποκεντρικής στρατηγικής** σε περιβάλλοντα πολιτιστικής κληρονομιάς.

Με την ολοκλήρωσή του, θα μπορούν να:

- **Αναγνωρίζουν** τι σημαίνει **στοχευμένη και ηθική προσέγγιση κοινού** και πώς οι στρατηγικές κοινού συνδέονται με την **πολιτιστική δημοκρατία** και τη λογική «κέντρο ο επισκέπτης/πολίτης».
- **Εντοπίζουν** τα βασικά στάδια του Design Thinking και να κατανοούν πώς αυτά εφαρμόζονται στη δημιουργία και βελτίωση υπηρεσιών/προσφορών για το κοινό.
- **Συνδέουν** τη συμμετοχή του κοινού με την αποστολή και τη δημόσια αξία του οργανισμού και να αναγνωρίζουν συμμετοχικές εισροές από προσωπικό, επισκέπτες και κοινότητες.
- **Αναγνωρίζουν** τα βασικά στοιχεία του πρώιμου σχεδιασμού αντίκτυπου (early impact planning), τον σκοπό τους και τις κατάλληλες ερευνητικές μεθόδους, διαδρομές κοινού (audience journeys) και βασικά στοιχεία ερμηνείας.
- **Αντιλαμβάνονται** τα **αμοιβαία οφέλη από την εμπλοκή των τοπικών κοινοτήτων** σε έργα πολιτιστικής κληρονομιάς – τόσο για τον φορέα πολιτισμού όσο και για την ίδια την κοινότητα.
- **Αναγνωρίζουν** τη σημασία της **συν-δημιουργίας** και να εντοπίζουν **εργαλεία και τρόπους** για να συν-δημιουργούν με κοινότητες.
- **Αξιολογούν** τους ενισχυτικούς και ανασταλτικούς παράγοντες μέσα στον οργανισμό, καθώς και τις μακροπρόθεσμες προϋποθέσεις για να διατηρηθούν υπηρεσίες που έχουν στο επίκεντρο το κοινό.

Co-funded by
the European Union

Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων

Το AHEAD εφαρμόζει μια **πρακτική και ανθρωποκεντρική** εκπαιδευτική προσέγγιση. Η μάθηση γίνεται σε **κύκλους**: κάνω → στοχάζομαι → ξανακάνω. Βασική αρχή του προγράμματος είναι η δημιουργία **ψυχολογικής ασφάλειας**, συνεργασίας και υποστήριξης μεταξύ ομοτίμων, ώστε η αβεβαιότητα και η πίεση να γίνονται συνθήκες μάθησης και όχι εμπόδια.

Η προσέγγιση ισορροπεί ανάμεσα σε αυστηρότητα και απλότητα: οι ομάδες παίρνουν τόση δομή όση χρειάζονται για να προχωρήσουν, χωρίς να υπερ-σχεδιάζουν τη διαδικασία. Οι μέθοδοι που προτείνονται είναι πρακτικές για μικρούς και μεσαίους οργανισμούς και μπορούν να προσαρμοστούν. Η ηθική διάσταση είναι ρητή.

Οι συμμετέχοντες **συνδέουν τις ανάγκες του κοινού με τις αξίες του οργανισμού, τον δημόσιο σκοπό και την πολιτιστική δημοκρατία.** **Διαφάνεια και λογοδοσία** ενισχύονται μέσα από τον έγκαιρο σχεδιασμό αντίκτυπου και την **κοινή αξιολόγηση**.

**Παιδαγωγική
προσέγγιση και
αξίες**

Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων

Το πρόγραμμα **AHEAD** περιλαμβάνει δύο αλληλοσυμπληρούμενα και βασικά στάδια:

1. AHEAD Σεμινάρια

Εννέα διαδικτυακές συνεδρίες διάρκειας μίας ώρας-υποτιτλισμένες, δημιουργούν μια κοινή βάση κατανόησης ανάμεσα στους εταίρους του προγράμματος και προσφέρουν στους μελλοντικούς συμμετέχοντες **πρακτικές ιδέες** που μπορούν να εφαρμόσουν στα δικά τους επαγγελματικά περιβάλλοντα.

Οι θεματικές ενότητες είναι: **Ηθική και στρατηγικές ανάπτυξης κοινού, Σχεδιαστική σκέψη, Έρευνα κοινού και χαρτογράφηση διαδρομής επισκέπτη, Συμμετοχικό Branding, Ερμηνεία της πολιτιστικής κληρονομιάς, Ενεργοποίηση και συμμετοχή κοινοτήτων, Αξιολόγηση κοινωνικού αντίκτυπου, Βασικές αρχές συντονισμού και καθοδήγησης ομάδων.**

Κάθε σεμινάριο ακολουθεί μια συνεπή δομή, η οποία περιλαμβάνει την ενεργοποίηση των συμμετεχόντων, την εισήγηση από ειδικούς, τη συνεργατική μάθηση μεταξύ ομοτίμων και την αξιολόγηση της εμπειρίας. Για να ενισχυθεί η προσβασιμότητα, κάθε συνεδρία συνοδεύεται από επιλεγμένη βιβλιογραφία και ηχογραφήσεις. Τα σεμινάρια εισάγουν τις βασικές έννοιες και τα εργαλεία που στη συνέχεια εφαρμόζονται, δοκιμάζονται και βελτιώνονται στο πλαίσιο των **AHEAD Labs**.

**Βασικά στοιχεία:
1. AHEAD
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ**

Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων

2.ΑHEAD Εργαστήρια

Μια σειρά από δια ζώσης εργαστήρια συν-δημιουργίας, τα οποία πραγματοποιούνται επιτόπου, σε χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς. Σε αυτά, οι εκπαιδευτικοί εταίροι και οι φορείς πολιτιστικής κληρονομιάς συνεργάζονται για να συν-σχεδιάσουν υπηρεσίες και εμπειρίες προσανατολισμένες στο κοινό.

Τα εργαστήρια ακολουθούν τρία επαναληπτικά στάδια:

Κατανόηση και Ορισμός : ανάπτυξη προφίλ επισκεπτών, χαρτογράφηση διαδρομών και διατύπωση σαφών δηλώσεων προβλήματος μέσα από ερωτήματα τύπου «*πώς θα μπορούσαμε να...*».

Ιδεοκαταιγισμός και Πρωτοτυποποίηση: παραγωγή εναλλακτικών λύσεων και σχεδιασμός ελάχιστα βιώσιμων εμπειριών που μπορούν να δοκιμαστούν άμεσα.

Δοκιμή και Επικύρωση: αξιολόγηση των προτεινόμενων λύσεων αρχικά εσωτερικά και στη συνέχεια με πραγματικούς χρήστες, συλλογή στοιχείων και επανασχεδιασμός όπου απαιτείται.

Η διαδικασία αντιμετωπίζει τους αρχαιολογικούς χώρους ως ζωντανούς πολιτιστικούς τόπους, τοποθετώντας τους καλλιτέχνες και τις κοινότητες όχι στο περιθώριο, αλλά στο επίκεντρο της δημιουργικής διαδικασίας — ως συν-δημιουργούς και όχι ως απλούς αποδέκτες.

Η εμπλοκή τους λειτουργεί ως δημιουργική διαμεσολάβηση ανάμεσα στους οργανισμούς και τις κοινότητες, ενισχύοντας την κοινή νοηματοδότηση και τη συν-επιμέλεια των εμπειριών.

**Βασικά στοιχεία:
2. ΑHEAD
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ**

ΑHEAD Σεμινάρια : Δομή

N.	Training partner	Topics
0	Όλοι	Επισκόπηση των ΑHEAD Σεμιναρίων
1	Deusto University, Impact Valley	Εισαγωγή στην Ανάπτυξη Κοινού: ορισμοί, προσεγγίσεις και ηθικές αρχές Εισαγωγή στο εργαλείο ΑHEAD Canvas
2	Melting Pro	ACED & Σχεδιαστική Σκέψη: παρουσίαση της διαδικασίας
3	Deusto University	Έρευνα, Ανάλυση και Τμηματοποίηση Κοινού: απλά εργαλεία και χαρτογράφηση εμπειρίας επισκεπτών
4	Melting Pro	Συμμετοχικό Branding για την Πολιτιστική Κληρονομιά
5	HERITAGE	Βασικές Αρχές Ερμηνείας Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Στοιχεία Ερμηνευτικής Γραφής
6	HERITAGE	Εμπλοκή και Συμμετοχή Κοινότητας
7	Impact Valley	Αξιολόγηση Αντίκτυπου: πλαίσιο δεικτών για την αποτίμηση αποτελεσμάτων
8	Impact Valley, Melting Pro	Μέθοδοι Διευκόλυνσης

ΑHEAD Σεμινάρια: Θεματικές

Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων

Σεμινάριο 0 - Επισκόπηση: Παρουσιάζει τη συνολική πορεία του προγράμματος, τους ρόλους, τους διαθέσιμους πόρους και τα αναμενόμενα παραδοτέα, ευθυγραμμίζοντας τις προσδοκίες και τη γλώσσα που θα χρησιμοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκειά του.

Σεμινάριο 1 - Εισαγωγή στην Ανάπτυξη Κοινού: Θεμελιώνει την έννοια της ανάπτυξης κοινού μέσα από ηθικό και στρατηγικό πλαίσιο, δίνοντας έμφαση στη δημοκρατία του πολιτισμού, στους παράγοντες επιτυχίας και στον ρεαλιστικό καθορισμό στόχων. Οι συμμετέχοντες συνδέουν το δικό τους επαγγελματικό πλαίσιο με ευρωπαϊκά παραδείγματα και προσεγγίσεις, και προσδιορίζουν μία προτεραιότητα την οποία θα αναπτύξουν περαιτέρω στα εργαστήρια.

Σεμινάριο 2 - ACED & Σχεδιαστική Σκέψη: Συνδέει τη μεθοδολογία της Σχεδιαστικής Σκέψης με το πλαίσιο ACED, διερευνώντας τα συνηθισμένα σφάλματα και τις πρακτικές πρωτοτυποποίησης. Οι ομάδες μαθαίνουν να σχεδιάζουν με και για το κοινό, καλλιεργώντας τη συνήθεια της συνεχούς αναθεώρησης και βελτίωσης.

Σεμινάριο 3 - Έρευνα Κοινού: Παρέχει απλά και πρακτικά εργαλεία για έρευνα κοινού, τμηματοποίηση και χαρτογράφηση της εμπειρίας του επισκέπτη. Το βασικό μήνυμα είναι σαφές: η έρευνα δεν χρειάζεται να είναι τέλεια για να είναι χρήσιμη — μικρές, στοχευμένες ασκήσεις μπορούν ήδη να βελτιώσουν σημαντικά τη λήψη αποφάσεων.

ΑHEAD Σεμινάρια: Θεματικές

Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων

Σεμινάριο 4 - Συμμετοχικό Branding για την Πολιτιστική Κληρονομιά:

Αναδεικνύει τη σημασία του συμμετοχικού branding για τους οργανισμούς πολιτιστικής κληρονομιάς και εξηγεί γιατί η συμμετοχή προσωπικού, επισκεπτών και κοινοτήτων είναι καθοριστική για την ενίσχυση της ταυτότητας ενός φορέα. Παρουσιάζει τα πέντε βασικά στοιχεία μιας ισχυρής ταυτότητας και τα βήματα συμμετοχικού σχεδιασμού που βοηθούν τα ενδιαφερόμενα μέρη να συν-διαμορφώνουν το αφήγημα και τις αξίες του οργανισμού.

Σεμινάριο 5 - Θεμελιώδεις Αρχές Ερμηνείας Πολιτιστικής Κληρονομιάς: Εισάγει την έννοια της ερμηνείας βασισμένης σε αξίες (value-based interpretation) και τα κριτήρια ποιότητας που καθορίζουν την επιτυχημένη επικοινωνία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Αναλύει τον ρόλο της ερμηνείας ως αναπόσπαστο μέρος της διαχείρισης και ανάδειξης ενός χώρου, συνδέοντας τη θεωρία με πρακτικές εφαρμογές.

Σεμινάριο 6 - Εμπλοκή και Συμμετοχή Κοινότητας: Εστιάζει στη συνεργασία με τις κοινότητες και την ανάπτυξη βιώσιμων σχέσεων. Οι συμμετέχοντες εντοπίζουν βασικούς εμπλεκόμενους φορείς, κίνητρα και προκλήσεις, και σχεδιάζουν μια ρεαλιστική δράση εμπλοκής προσαρμοσμένη στο δικό τους πλαίσιο.

ΑHEAD Σεμινάρια: Θεματικές

Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων

Σεμινάριο 7 - Αξιολόγηση Αντίκτυπου: Καθοδηγεί τις ομάδες στη δημιουργία μιας στρατηγικής αξιολόγησης αντίκτυπου, με στόχο τη μέτρηση των αποτελεσμάτων των δράσεων τους. Οι συμμετέχοντες επιλέγουν δείκτες, σχεδιάζουν τη συλλογή δεδομένων και ευθυγραμμίζουν τους εμπλεκόμενους φορείς, ώστε να εξασφαλιστεί η αξιοπιστία των στοιχείων και η τεκμηριωμένη αξιολόγηση.

Σεμινάριο 8 - Συντονισμός και Καθοδήγηση Συνεργατικών Διαδικασιών: Παρουσιάζει τις βασικές αρχές συντονισμού και καθοδήγησης ομάδων, τα πλαίσια συνεργασίας και τους τρόπους λήψης αποφάσεων που υποστηρίζουν συν-δημιουργικές διαδικασίες.

Το σεμινάριο ενδυναμώνει τους συμμετέχοντες να οργανώνουν και να υποστηρίζουν ανοιχτές, συμμετοχικές και αποτελεσματικές συζητήσεις μέσα σε ομάδες και κοινότητες, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη, τη συνεργασία και τη συλλογική λήψη αποφάσεων.

— 2025

ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ: ΑHEAD ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

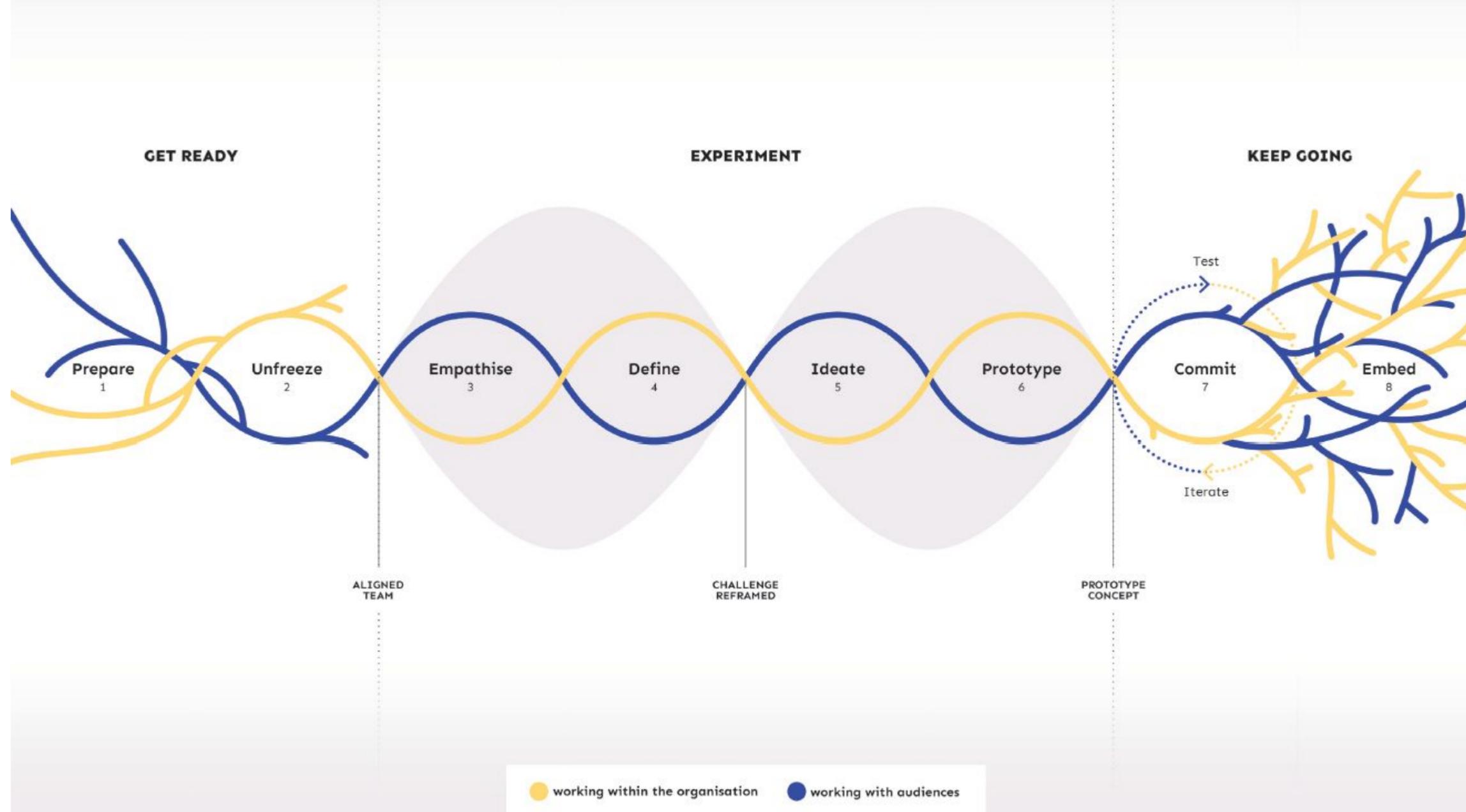

Co-funded by
the European Union

Σημείο Εκκίνησης (1/2)

ACED

Audience Centred Experience Design

adeste+

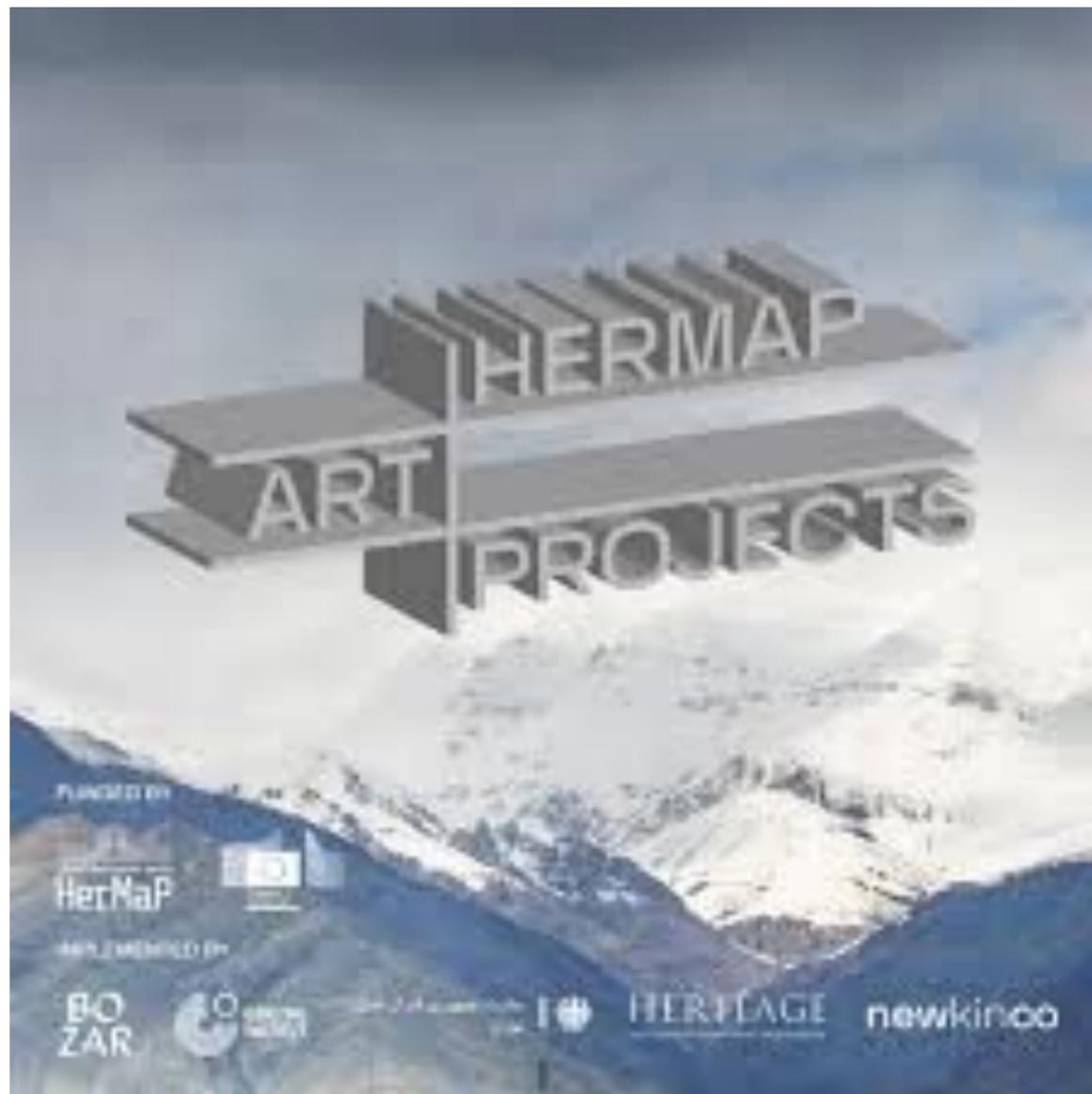

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

<https://aced.adestepius.eu/>

Ένας από τους βασικούς πυλώνες του AHEAD προέρχεται από το έργο ADESTE+, στο οποίο αναπτύχθηκε για πρώτη φορά η μεθοδολογία ACED.

Σημείο εκκίνησης (2/2)

Το HerMaP αποτελεί ακρωνύμιο του “Heritage Management Project” (Έργο Διαχείρισης Πολιτιστικής Κληρονομιάς) στο Ιράν, ενώ ο όρος “Art Projects” αναφέρεται στο σκέλος των καλλιτεχνικών residencies και εκθέσεων. Πρόκειται για μια πολιτιστική πρωτοβουλία που φέρνει κοντά το Ιράν και την Ευρώπη μέσα από ένα συνεργατικό μοντέλο έρευνας και δημιουργίας, στο οποίο συμμετέχουν καλλιτέχνες, ερευνητές και επαγγελματίες της πολιτιστικής κληρονομιάς, με αντικείμενο την υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά.

Ο δεύτερος πυλώνας του προγράμματος AHEAD αντλεί έμπνευση από τα HerMaP Art Projects, επίσης χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα έργα αυτά συνέβαλαν καθοριστικά στην κατανόηση των δυνατοτήτων συνεργασίας μεταξύ καλλιτεχνών, κοινοτήτων και φορέων πολιτιστικής κληρονομιάς.

<https://hermapartprojects.org/>

**Από το ACED στο
AHEAD: μια
εξελισσόμενη
προσέγγιση**

AHEAD υπόδειγμα

Κοινό & Οργανισμός Μαζί: Εργαστείτε με το κοινό και τις εσωτερικές ομάδες **μαζί**, χρησιμοποιώντας τη **συν-δημιουργία** και την **ενσυναίσθηση** ως κοινή πρακτική.

Δομημένο αλλά Ευέλικτο Πλαίσιο: Ένα πλαίσιο δομημένο αλλά ευέλικτο, με 3 φάσεις και 8 βήματα, βασισμένο σε μια απλή λογική: πρώτα κατανόησε σε βάθος το πρόβλημα, έπειτα δημιούργησε εναλλακτικές, και τέλος βελτίωσε και δοκίμασε τις λύσεις.

Διαχείριση Αλλαγής & Ηγεσία: Εστίασε στην προετοιμασία του οργανισμού για αυτόν τον τρόπο εργασίας, ενεργοποιώντας την ηγεσία και ορίζοντας μια αφοσιωμένη ομάδα που θα καθοδηγήσει την αλλαγή.

Μάθηση μέσα από δράση και αναστοχασμός: Μάθε μέσα από την πράξη: δοκίμασε ιδέες, μάθε από τα αποτελέσματα και ενσωμάτωσε τις νέες πρακτικές στην καθημερινή εργασία.

Από το Κοινό στους Ανθρώπους: Προχώρησε πέρα από την προσπάθεια να «προσελκύσεις επισκέπτες» και δώσε στους ανθρώπους τη δυνατότητα να συμμετέχουν στον πολιτισμό με τρόπους που έχουν νόημα για τους ίδιους.

**Από το ACED στο
AHEAD: μια
εξελισσόμενη
προσέγγιση**

AHEAD υπόδειγμα

Προσαρμοσμένο στο εκάστοτε πλαίσιο:

εφαρμόζεται σε αρχαιολογικούς χώρους ως ζωντανούς πολιτιστικούς τόπους.

Καλλιτεχνική Συμμετοχή

ο καλλιτέχνης ενσωματώνεται στη διαδικασία συν-σχεδιασμού.

Κοινότητα & Τόπος

ισχυρός δεσμός με τις τοπικές κοινότητες και τον τόπο.

Συν-δημιουργία

επαγγελματίες, καλλιτέχνες και πολίτες συνεργάζονται σε κάθε στάδιο της διαδικασίας σχεδιασμού, όχι μόνο στο τέλος.

Από την Πρόσβαση στην Ενδυνάμωση

οι άνθρωποι ενδυναμώνονται ώστε να επανερμηνεύσουν την πολιτιστική κληρονομιά.

Διεπιστημονική Προσέγγιση

σύνδεση τέχνης, πολιτιστικής κληρονομιάς και κοινωνικής καινοτομίας.

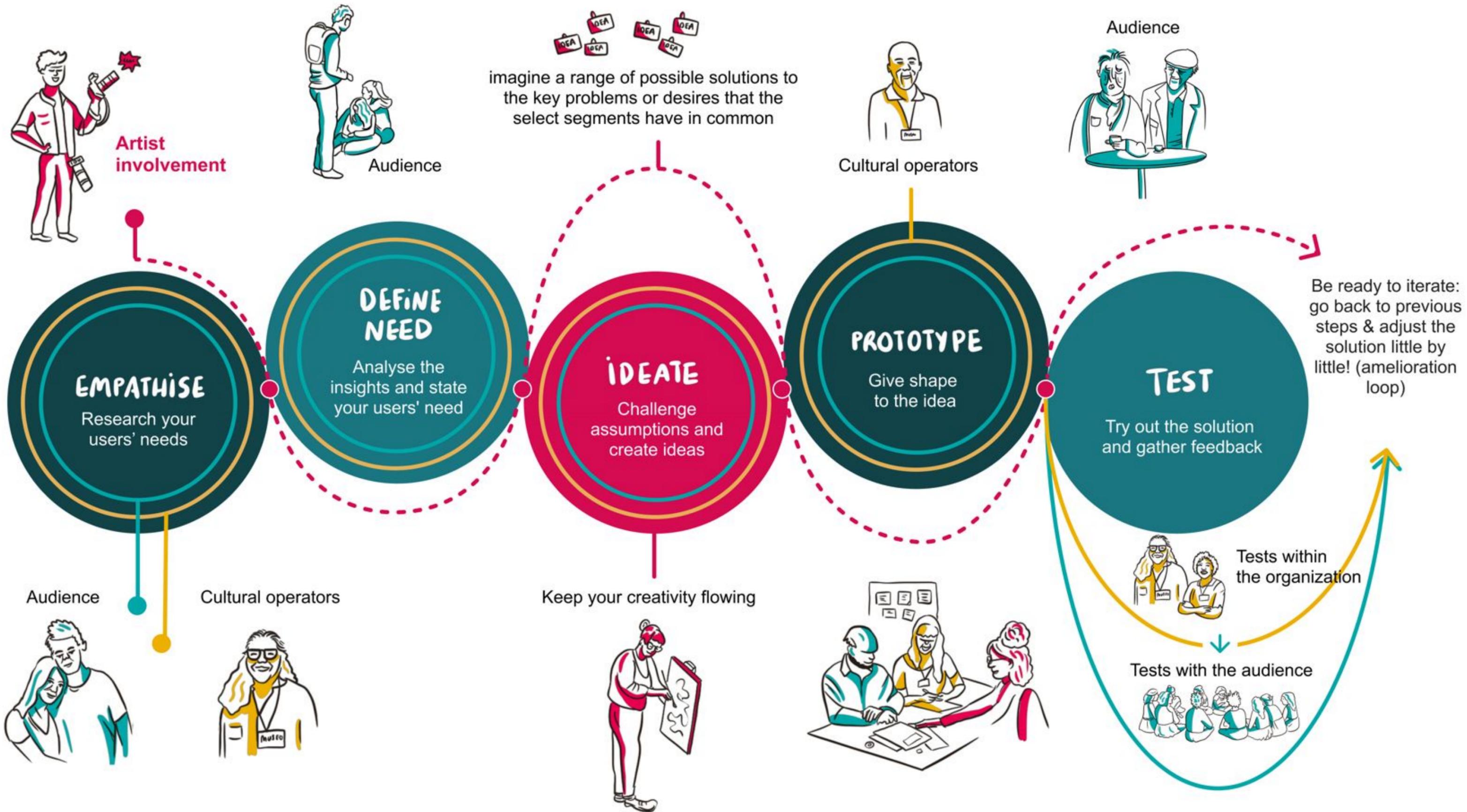
Co-funded by
the European Union

ΑHEAD υπόδειγμα

**Από το ACED στο
AHEAD: μια
εξελισσόμενη
προσέγγιση**

ACED (ADESTTE+)	Μεθοδολογία AHEAD
Σχεδιασμός Εμπειρίας με Επίκεντρο το Κοινό	Σχεδιασμός με Επίκεντρο την Κληρονομιά και με Κινητήριο Δύναμη την Κοινότητα
Εστίαση σε πολιτιστικούς οργανισμούς και κοινά	Εστίαση σε αρχαιολογικούς χώρους και τοπικές κοινότητες
Σχεδιασμός με επίκεντρο τον άνθρωπο + οργανωτική αλλαγή	Σχεδιασμός βασισμένος στο πλαίσιο, που ενσωματώνει την τέχνη, τον τόπο και την κοινότητα
Δομημένη διαδικασία 3 φάσεων / 8 βημάτων	Προσαρμοσμένη και απλουστευμένη διαδικασία, εναρμονισμένη με τις ιδιαιτερότητες κάθε τόπου
Ενσυναίσθηση και συμμετοχή μέσω εργαστηρίων	Βαθιά συν-δημιουργία με καλλιτέχνες και κατοίκους επί τόπου
Ηγεσία και διαχείριση αλλαγής	Συλλογική ιδιοκτησία και κοινή ευθύνη
Στόχος: ανάπτυξη πιο συμπεριληπτικών εμπειριών κοινού	Στόχος: μετασχηματισμός της κληρονομιάς σε ζωντανή, συμμετοχική εμπειρία

Τα εργαστήρια AHEAD

ΦΑΣΗ	ΕΣΤΙΑΣΗ	ΚΥΡΙΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ & ΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
1η ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ	Κατανόηση των ανθρώπων και των αναγκών τους	Γνώρισε την κοινότητα-στόχο σου ως πραγματικούς ανθρώπους. Εντόπισε τι έχει σημασία για αυτούς και μαζί με αυτούς και όρισε τις βασικές προκλήσεις και ευκαιρίες. Δημιούργησε personas – τεκμηριωμένα πορτρέτα πραγματικών ανθρώπων που βοηθούν τις ομάδες να αμφισβητήσουν τις υποθέσεις τους – και διαμόρφωσε ερωτήματα “Πώς θα μπορούσαμε να...”, τα οποία μετατρέπουν τις παρατηρήσεις σε ανοιχτά ερεθίσματα που καθοδηγούν τη διαδικασία σχεδιασμού.
2η ΙΔΕΟΚΑΤΑΙΓΙΣΜΟΣ & ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ	Δημιουργία και διαμόρφωση ιδεών	Χρησιμοποίησε δημιουργικότητα και συνεργασία για να συν-σχεδιάσεις λύσεις: παρήγαγε πολλές ιδέες, επίλεξε τις πιο υποσχόμενες και δημιούργησε γρήγορα, χαμηλού κόστους πρωτότυπα, με τη συμμετοχή καλλιτεχνών, επαγγελματιών και μελών της κοινότητας στη διαδικασία συνδημιουργίας.
3η ΔΟΚΙΜΗ ΛΥΣΕΩΝ	Μάθηση και βελτίωση μέσα από ανατροφοδότηση	Δοκίμασε τα πρωτότυπα — απλές, αρχικές εκδοχές μιας ιδέας, σχεδιασμένες για μάθηση πριν από την επένδυση. Ξεκίνα εσωτερικά, έπειτα με πραγματικά κοινά. Συγκέντρωσε ανατροφοδότηση μέσω διαλόγου και δεδομένων και βελτίωσε τις λύσεις, ώστε να γίνουν ουσιαστικές, αποτελεσματικές και βιώσιμες.

ΑHEAD υπόδειγμα

1η Φάση ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

Στόχος:

Να ακούσεις προσεκτικά για να κατανοήσεις τι έχει πραγματικά σημασία για τους ανθρώπους με τους οποίους θέλεις να συνεργαστείς — και όχι να υποθέτεις ότι ήδη το γνωρίζεις.

Τι συμβαίνει σε αυτή τη φάση:

- Γνωρίζεις το κοινό ή την κοινότητά σου ως πραγματικούς ανθρώπους.
- Παρατηρείς την καθημερινότητά τους, τις προκλήσεις, τα κίνητρα και τη σχέση τους με την κληρονομιά.
- Ακούς μέσα από απλά εργαλεία, όπως συζητήσεις, παρατήρηση, χάρτες ενσυναίσθησης (empathy maps) και χάρτες διαδρομής εμπειρίας (journey maps) — και, όπου είναι δυνατόν, τα δημιουργείς μαζί με τα μέλη της κοινότητας, όχι μόνο για αυτά.
- Από όσα μαθαίνεις, εντοπίζεις ανάγκες, εμπόδια και ευκαιρίες.
- Έπειτα, μετατρέπεις τις παρατηρήσεις σου σε ανοιχτά ερωτήματα που μπορούν να πυροδοτήσουν νέες ιδέες.

Αποτέλεσμα:

Ένα ισχυρό σημείο εκκίνησης: μια σαφής και κοινή κατανόηση των αναγκών των ανθρώπων και μια συγκεκριμένη διατύπωση του προβλήματος που μπορεί να καθοδηγήσει τον σχεδιασμό και τη συν-δημιουργία.

Θυμήσου:

Η έγκαιρη εμπλοκή της κοινότητας — ακόμη και σε εργαλεία όπως οι χάρτες ενσυναίσθησης — χτίζει εμπιστοσύνη, αναδεικνύει αυθεντικές γνώσεις και ενδυναμώνει τους ανθρώπους να συνδιαμορφώσουν τη διαδικασία από την αρχή.

ΑHEAD υπόδειγμα

Στόχος

Να δημιουργηθεί χώρος για δημιουργική σκέψη και να αρχίσει η διαμόρφωση πιθανών λύσεων μαζί με τους άλλους.

Τι συμβαίνει σε αυτή τη φάση

- Φέρνεις επαγγελματίες, καλλιτέχνες και μέλη της κοινότητας στον ίδιο χώρο για να παράγουν ιδέες συλλογικά.
- Καταιγισμός ιδεών (brainstorming) με ελευθερία και παιχνιδιάρικη διάθεση, ώστε να προκύψουν πολλές διαφορετικές επιλογές.
- Ως ομάδα, επιλέγετε τις ιδέες που φαίνονται ταυτόχρονα ουσιαστικές και υλοποιήσιμες.
- Έπειτα, δημιουργείτε γρήγορες, απλές εκδοχές αυτών των ιδεών — τα λεγόμενα πρωτότυπα (prototypes) — ώστε να μπορούν να παρουσιαστούν και να δοκιμαστούν πριν επενδυθεί περισσότερος χρόνος ή πόροι.
- Συνδιαμορφώνετε αυτές τις αρχικές εκδοχές μαζί, έτσι ώστε να έχουν νόημα μέσα στο τοπικό πλαίσιο.

Αποτέλεσμα

Ένα σύνολο μικρών, χαμηλού ρίσκου πρωτοτύπων που μετατρέπουν τις ιδέες σε κάτι απτό και ξεκινούν χρήσιμες συζητήσεις και διαδικασίες μάθησης, τόσο μέσα στον οργανισμό όσο και με την κοινότητα.

Θυμήσου

Δώσε στους ανθρώπους χρόνο να παράγουν πολλές ιδέες χωρίς κριτική· μόνο στη συνέχεια αφιέρωσε χρόνο για να εστιάσετε και να επιλέξετε ποιες ιδέες θα προχωρήσουν.

2η Φάση

**ΙΔΕΟΚΑΤΑΙΓΙΣΜΟΣ &
ΠΡΟΤΟΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ**

Co-funded by
the European Union

3η Φάση
ΔΟΚΙΜΗ ΛΥΣΕΩΝ

ΑHEAD υπόδειγμα

Στόχος

Να μάθεις μέσα από την πραγματική αλληλεπίδραση και να βελτιώσεις τις λύσεις με βάση την ανατροφοδότηση που λαμβάνεις.

Τι συμβαίνει σε αυτή τη φάση

- Ξεκίνα με εσωτερική δοκιμή, εμπλέκοντας διαφορετικά τμήματα του οργανισμού, ώστε να συγκεντρωθούν ποικίλες οπτικές και εμπειρίες.
- Έπειτα προχώρησε σε εξωτερική δοκιμή με πραγματικά κοινά ή ομάδες της κοινότητας, επί τόπου.
- Συλλέγεις ανατροφοδότηση μέσα από συζητήσεις, ερωτηματολόγια, παρατήρηση και αναλύσεις δεδομένων.
- Προσαρμόζεις και βελτιώνεις τα πρωτότυπα συνεργατικά, με βάση όσα μαθαίνεις.
- Μοιράζεσαι τα ευρήματα μεταξύ των οργανισμών, για να ενισχύσεις τη συλλογική μάθηση.

Αποτέλεσμα

Επικυρωμένες και βελτιωμένες λύσεις που ανταποκρίνονται αυθεντικά στις ανάγκες της κοινότητας — εξασφαλίζοντας ότι η καινοτομία στην πολιτιστική κληρονομιά είναι ταυτόχρονα συμπεριληπτική και βιώσιμη.

Θυμήσου

Επανάλαβε: προσαρμόζεις και δοκιμάζεις ξανά. Μην υπερασπίζεσαι τις ιδέες σου· άκου για να μάθεις.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΑHEAD υπόδειγμα

Δημιουργικοί Καταλύτες: Οι καλλιτέχνες συμμετείχαν από τα πρώτα στάδια του έργου, συνεισφέροντας τις **μοναδικές τους οπτικές, τρόπους σκέψης και δράσης** στη διαδικασία συν-δημιουργίας, ενεργοποιώντας πιο φανταστικές και μη συμβατικές λύσεις.

Κοινή Ιδιοκτησία: Συμμετείχαν ενεργά στη συλλογική διαδικασία, μαζί με το **προσωπικό των αρχαιολογικών χώρων και τις τοπικές κοινότητες**, εξασφαλίζοντας έναν πραγματικά διεπιστημονικό και συμπεριληπτικό διάλογο.

Καλλιτεχνική Σύνθεση: Μέσα από τη δική τους καλλιτεχνική γλώσσα, οι καλλιτέχνες συνέβαλαν στη **σύνθεση και αποκρυστάλλωση** των βασικών ευρημάτων, των συναισθηματικών στοιχείων και των σύνθετων ιδεών που προέκυψαν από τη διαδικασία συν-δημιουργίας.

Από την Ιδέα στην Εμπειρία: Η συμμετοχή τους διασφάλισε ότι οι εμπειρίες πολιτιστικής κληρονομιάς που προέκυψαν ήταν όχι μόνο προσβάσιμες, αλλά και **ιδιαίτερα δημιουργικές, συγκινησιακά φορτισμένες και ουσιαστικά σχετικές**.

Γεφυρώνοντας Κόσμους: Ο ρόλος αυτός συνέδεσε την πολιτιστική κληρονομιά, την τέχνη και την κοινωνική καινοτομία, ενισχύοντας τον **αντίκτυπο του έργου**.

Co-funded by
the European Union

**ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΣ
ΔΕΣΜΟΣ
ΜΕ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
ΚΑΙ ΤΟΠΟ**

ΑHEAD υπόδειγμα

Η Κληρονομιά ως Ζωντανός Χώρος: Αντιμετωπίζουμε τους αρχαιολογικούς χώρους ως **ζωντανούς πολιτιστικούς τόπους**, ενταγμένους βαθιά στον κοινωνικό ιστό και την ιστορία του τοπικού περιβάλλοντος, και όχι ως απομονωμένα μνημεία.

Ευρύτερη Τοπική Συνάφεια: Με την εφαρμογή μιας ανθρωποκεντρικής προσέγγισης, καθιστούμε τους χώρους και τις αφηγήσεις τους **πιο οικείους και προσβάσιμους** στις τοπικές κοινότητες και σε νέα κοινά, ξεπερνώντας τα περιορισμένα προφίλ επισκεπτών.

Ενδυνάμωση Τοπικών Φωνών: Οι διαδικασίες συν-δημιουργίας διασφαλίζουν ότι οι τοπικές κοινότητες και οι ενδιαφερόμενοι φορείς δεν είναι απλοί αποδέκτες, αλλά **ενεργοί συμμετέτοχοι** στη διαμόρφωση των εμπειριών, οδηγώντας σε κοινή ιδιοκτησία.

Ουσιαστικές Εμπειρίες: Η μεθοδολογία έχει σχεδιαστεί για να δημιουργεί **σημαντικές, ανθρωποκεντρικές εμπειρίες**, που επιτρέπουν στους κατοίκους να αναπτύξουν βαθύτερη, προσωπική σχέση με την κληρονομιά και τον τόπο τους.

Κοινωνική & Πολιτιστική Ανάπτυξη: Το όραμα του AHEAD είναι να αξιοποιήσει αυτήν την ενισχυμένη τοπική σχέση ώστε να δημιουργήσει **ευκαιρίες κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης** μέσα στο ευρύτερο περιβάλλον, ενισχύοντας την τοπική υπερηφάνεια και ταυτότητα.

Μάθετε περισσότερα και βρείτε υλικό για το πρόγραμμα ανάπτυξης ικανοτήτων:

<https://aheadeurope.eu/learning/>

**Co-funded by
the European Union**

Συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή ένωση. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται ανήκουν αποκλειστικά στους συγγραφείς και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της EACEA. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η αρμόδια αρχή χρηματοδότησης δεν φέρουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενο. Κωδικός έργου: 101131914 - Πρόσκληση: CREA-CULT-2023-COOP

**JOIN
THE AHEAD
NETWORK**

aheadeurope.eu

Co-funded by
the European Union